

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія з педагогічної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Професор імені І. П. Кошаченка
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жвильцов

« _____ » 2015р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020501 Образотворче мистецтво

Київ
2015 рік

Робоча програма «Основи педагогічної майстерності» для студентів галузі
0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020501 Образотворче мистецтво

Розробник: Карлінська Яніна Валерівна
кандидат педагогічних наук,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з педагогічної
освіти

Протокол від. "25" серпня 2015 року №1

Голова циклової комісії (Л.Л.Артюх)

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова
Заступник директора
з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)
Заступник директора
з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від "31" серпня 2015 року № 1

" 31 " серпня 2015 року

Голова (М.В.Бр...)

1. Опис навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1	<p>Галузь знань 0202 Мистецтво</p> <p>Спеціальність 5.02020501 Образотворче мистецтво</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень – «молодший спеціаліст»</p>	Нормативна	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки: 4-й	
Загальна кількість годин – 36 год		Семестр 7	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,3 самостійної роботи - 1		Лекції 6 год.	
		Практичні 4 год.	
		Семінарські 4 год	
		Модульний контроль 2 год.	
		Індивідуальна робота 4 год.	
		Самостійна робота 16 год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх вчителів образотворчого мистецтва потреб професійно розвиватися, саморозвиватися і самовдосконалюватися; максимально повно проявляти свій індивідуальний потенціал, творчо його самореалізовувати у професійній діяльності з метою забезпечення високого кінцевого результату в аспекті створення аналогічних умов для прояву індивідуальності учнів, їхньої самореалізації у навчально-виховній діяльності.

Завдання: розвивати у майбутніх вчителів образотворчого мистецтва уявлення про педагогічну діяльність, створювати умови для формування у них гуманної позиції в розуміння мети, завдань власної педагогічної діяльності; ознайомлення майбутніх педагогів з напрямками цілеспрямованого професійного творчого вдосконалення, широко використовуючи психологічний інструментарій, та відповідні методи діагностики формування професійно-педагогічних умінь майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти такими **предметними компетентностями:**

- Здатність оцінювати власний рівень готовності до педагогічної діяльності;
- Уміння проектувати шляхи свого професійного зростання та саморозвитку;
- Уміння пояснювати сутність і доцільність педагогічної уваги, її перебігу, визначати індивідуальні особливості розвитку власної уваги, розвивати та вдосконалювати власну професійну увагу, використовуючи прийоми тренінгу уваги та спостережливості;
- Уміння пояснювати сутність і доцільність педагогічної уяви, визначати індивідуальні властивості уяви, здійснювати тренування відтворюючої, творчої уяви;
- Здатність мобілізувати своє творче робоче самопочуття;
- Здатність самооцінювати власну зовнішню виразність, здійснювати доцільне невербальне самовираження, читати невербальну інформацію;
- Уміння розвивати техніку усного мовлення (якості голосу, інтонацію, дикцію, темпоритм);
- Здатність розпізнавати та аналізувати стилі педагогічного спілкування;
- Уміння конструювати власне педагогічне спілкування, керуючись знаннями особливостей цього процесу, його правил, шляхів долаття труднощів, уникнення зон утворення бар'єрів спілкування, використовуючи різні елементи педагогічних стилів у залежності від цілей спілкування;
- Уміння використовувати прийоми педагогічної взаємодії у спілкуванні;
- Уміння конструювати зміст переконуючого впливу, застосовувати різні види і форми прямого й опосередкованого навіювання;
- Здатність реалізувати прийоми самонавіювання у заданих умовах;
- Здатність здійснювати активне слухання: ставити питання для уточнення інформації, передавати думку своїми словами, відображати емоції співрозмовника, резюмувати почуте; невербально взаємодіяти при нерелексивному слуханні;

- Уміння організувати педагогічну взаємодію у процесі бесіди з дотриманням вимог педагогічного такту;
- Уміння моделювати педагогічно доцільне розв'язання педагогічної задачі;
- Здатність знаходити оптимальну стратегію взаємодії у конфліктній ситуації.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність вчителя образотворчого мистецтва.

Тема 1. Роль педагога в сучасному суспільстві

Тема 2. Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя

Тема 3. Передовий педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва змістового модуля і тем	Кількість годин						
		Усього	у тому числі					
			лекції	семеніри	практичні	індив	пк	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність вчителя образотворчого мистецтва.								
1.	Роль педагога в сучасному суспільстві	14	2	2		2		6
2.	Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя	12	2		2	2		6
3.	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності	8	2	2	2			4
	Модульна контрольна робота	2					2	
<i>Разом</i>		36	6	4	4	4	2	16
Разом за навчальним планом		36	6	4	4	4	2	16

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль педагога в сучасному суспільстві	2
2	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя	2
2	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали за виконання завдання
1	Роль педагога в сучасному суспільстві	6	5
2	Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя	6	5
3	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності	4	5
Разом		16	15

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Разом: 36 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 4 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 16 год., підсумковий контроль – 2 год.

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I		
Назва модуля	ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій	Роль педагога в сучасному суспільстві	Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності
Теми практичних занять		Професійні знання, здібності – основа становлення педагогічної майстерності вчителя	Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності
Теми семінарських занять	Роль педагога в сучасному суспільстві		Педагогічний досвід – шлях до педагогічної майстерності
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота. (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік		

9. Методи контролю

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 10.1.

№ п/п	Вид діяльності	Кількість	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	3	1	3
2.	Відвідування практичних і семінарських занять	4	1	4
3.	Робота на практичному занятті, семінарі (доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	4	10	40
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	3	5	15
5.	Виконання модульної контрольної роботи	1	25	25
Всього				87
Залік	Коефіцієнт	0,87		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-90	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ тестові і контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

12.Очікувані результати

- розуміння сутності педагогічної діяльності як мета-діяльності, специфічних особливостей її компонентів;
- усвідомлення основних характеристик педагогічної майстерності, здатність здійснювати аналіз майстерності педагога;
- уміння гідної самопрезентації, здатність керувати своїм емоційним станом, доцільно використовуючи невербальні засоби у спілкуванні;
- знання репертуару невербальної комунікації (мова тіла, міжособистісний простір, часова характеристика спілкування), шляхів досягнення зовнішньої виразності педагога;
- орієнтація в засобах виразності мовлення, здатність створювати образні бачення в педагогічній розповіді, демонструвати інтонаційну виразність повідомлення;
- знання вимог до техніки мовлення педагога;
- володіння системою вправ для удосконалення техніки мовлення;
- розуміння педагогічної розповіді як фрагмента педагогічної діяльності: її мету, надзавдання;
- обізнаність у побудові і техніці виконання педагогічної розповіді, бесіди;
- розуміння сутності професійного педагогічного спілкування як діалогу і вміння реалізувати критерії діалогічної взаємодії;
- усвідомлення сутності психолого-педагогічних вимог до переконування;
- знання основних видів словесного сугестивного впливу, їх ролі у педагогічній взаємодії;
- усвідомлення доцільності використання різних стилів, моделей, позицій у спілкуванні;
- готовність долати бар'єри у спілкуванні, забезпечувати єдність співрозмовників, знаходячи спільні інтереси, формуючи почуття „МИ”;
- уміння будувати індивідуальну педагогічну бесіду відповідно до методики контактної взаємодії;
- усвідомлення сутності і професійних особливостей уваги та уяви педагога, шляхів їх розвитку;

- здатність аналізувати педагогічні ситуації, виокремлюючи прийоми педагогічної взаємодії;
- дотримання вимог педагогічного такту, його принципів;
- вміння будувати ”Я-висловлювання”; володіння прийомами етичного захисту у спілкуванні;
- усвідомлення суті гуманістичного навчання, його переваг над авторитарним;
- усвідомлення суті співробітництва з учнями в процесі навчання;
- володіння первинними вміннями досягнення творчого робочого самопочуття;
- володіння прийомами діалогізації педагогічного монологу;
- володіння прийомами активного слухання відповідей учнів;
- знання прийомів організації взаємодії на завершальному етапі уроку і вміння логічно й емоційно виправдано завершити взаємодію;
- готовність аналізувати педагогічний потенціал навчального матеріалу з позиції потреб та інтересів учнів, забезпечуючи стимулювання їх пізнавальної активності;
- вміння аналізувати досягнення діалогічної взаємодії на уроці;
- володіння технологією розробки творчого задуму уроку.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Бесєдіна Л.М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах: метод. посіб. / Л.М.Бесєдіна, О.І.Сторубльов. – К.: Логос, 2009. – 204 с.
2. Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. пр. Серія "Педагогічні науки" Вип. 7 / Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка. - Полтава : Видавництво ПНПУ ім. В.Г.Короленка, 2010. - 245 с.
3. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навчальний посібник / О.Б. Голік. – Донецьк: вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2010. – 242 с.
4. Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів: бібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти та освіти дорослих. - К.: Імекс-ЛТД, 2013. - 150 с.
5. Марченко, О. Г. Основи педагогічної майстерності / О. Г. Марченко. - Х. : Основа, 2009. - 112 с.

Додаткова:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. / С.Д.Абрамович, М.Ю.Чикарькова – Львів: Світ, 2001. – 240с.
2. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. / В.Ц.Абрамян – Київ: Лібра, 1996. – 224 с.
3. Бабіч Л.В., Кондратенко Г.М. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник для студентів педагогічних університетів. / Л.В.Бабіч, Г.М.Кондратенко – Херсон: Айлант. 2002. – 81 с.
4. Бех Т.Д. Проблема методів виховання у сучасній школі. / Т.Д.Бех // Педагогіка і психологія. - 1996. - №4. - С. 136-140.
5. Бондар В.І. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу: управлінський аспект. / В.І.Бондар - К., 1996.
6. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. / Н.П.Волкова - К., 2001.
7. Державна, національна програми "Освіта" (Україна ХХІ століття). - К., 1994.
8. Закон України "Про загальну середню освіту" // Освіта. - 1997. - 27 серпня,
9. Закон України "Про позашкільну освіту" // освіта. - 1999. — 29 вересня.
10. Закон України „Про освіту”. - К., 1996.
11. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. Посіб. / С.Г.Карпенчук – 2-ге вид., допов. і переробл. – К., 2005.
12. Концепція національного виховання // Освіта. -- 1994. - 26 травня.
13. Кривильова О.А. Підготовка майбутніх учителів до творчої діяльності: Монографія. / О.А.Кривильова – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 200 с.

14. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища школа, 2004. – 422 с.
15. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. — 3-тє вид., допов. і переробл. — К.: СПД Богданова А. М., 2008. - 376 с.
16. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб. / За ред. Зязюна І.А.- К.: Вища шк.; 2006. – 606 с.
17. Пилипчик В.В. Розвиток педагогічної майстерності вчителя в предметних методиках навчання: Монографія. – К., 2007. – 176 с.
18. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. / С.О.Сисоєва – К.: Міленіум, 2006.- 346 с.

13. Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>
4. Библиотека Гумер <http://www.gumer.info/>
5. Серия «Мастера психологии»
<http://aboutyourself.ru/obshpsy/mastera-psixologii.html>